

NACRX002FEDL

Národní archiv
Archivní 4/2257
149 00 Praha 4 - Chodovec

Dne: 13.12.2016 | Naše značka:
Vaše značka:

| Vyřizuje/tel.: Zítek / 974 847 419

ZPRÁVA ZE ZAHRANIČNÍ PRACOVNÍ CESTY

MÍSTO: Toruň, Bydhošť (Polsko)
ÚČEL CESTY:

- 1) výzkum v Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Gdańsku Delegatura v Bydgoszczy, Archiwum Państwowe w Toruniu, Archiwum Państwowe w Bydgoszczy, Fundacja Generał Elżbiety Zawackiej Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek
- 2) seznámení se s působností polských archivů a archivní praxí

ÚČASTNÍCI CESTY: Mgr. Adam Zítek

ZPRÁVU PODÁVÁ: Mgr. Adam Zítek

NAVŠTÍVENÉ INSTITUCE:

Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Gdańsku Delegatura v Bydgoszczy, ul. Grudziądzka 9-15, 85-130 Bydgoszcz

Archiwum Państwowe w Toruniu, ul. Idzikowskiego 6c; 87-100 Toruň

Archiwum Państwowe w Bydgoszczy, ul. Dworcowa 65, 85-009 Bydgoszcz

Fundacja Generał Elżbiety Zawackiej Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek, ul. Podmurna 93, 85-100 Toruň

TRVÁNÍ CESTY: 05. 12. 2016 – 10. 12. 2016

DATUM VYHOTOVENÍ: 13. 12. 2016

SCHVALUJE: PhDr. Eva Drašarová, CSc., ředitelka Národního archivu
podepsáno elektronicky

ČÁST VŠEOBECNÁ:

Cestu jsem zahájil dne **05. 12. 2016** na autobusovém nádraží na Florenci v Praze, odkud jsem v 00:20 hod. odjel do Bydhoště, příjezd na místo v 10:45 hod. Po příjezdu jsem se odebral do Archivu IPN. Po skočení práce jsem odjel vlakem do Toruně, kde jsem měl dohodnuté ubytování. Následující dva dny jsem znovu cestoval do Bydhoště, kde jsem studoval v Archivu IPN a také ve Státním archivu v Bydhošti. Zbývající dva dny jsem věnoval studiu ve Státním archivu v Toruni a Archivu a muzeu pomořské AK a vojenské služby Polek. Dne **10. 12. 2016** v noci jsem s přestupem v Bydhošti odjel z Toruně do Prahy, příjezd na místo 12:50 hod.

ČÁST ODBORNÁ:

Hlavním cílem cesty bylo pořízení fotokopíí dokumentů z uvedených archivů a provedení dalších rešerší. Předmětem mého studia je protikomunistický odboj na území Toruně a jeho komparace s podobnými aktivitami v Československu. Stěžejními jsou v tomto ohledu materiály uložené v Archivu IPN, a to nejen z místní pobočky v Bydhošti, ale též z Varšavy, které byly na mou žádost do Bydhošti zaslány (v elektronické formě). Jedná se o vyšetřovací spisy, hlášení orgánů bezpečnosti, soudní spisy, personální spisy atd.

Ve státních archivech v Bydhošti a Toruni jsem studoval archivní materiály týkající se činnosti místních stranických organizací (Polská dělnická strana/Polská sjednocená dělnická strana) a jejich vliv na boj s protikomunistickým podzemím a represích oponentů režimu. Kromě toho jsem se zabýval rovněž fondy místní samosprávy (městské národní výbory), politickou opozicí (Polská lidová strana) a vyhledáváním konkrétních materiálů v dalších fondech k určeným osobám (školy, zaměstnání).

Poslední institucí, která byla na programu mé pracovní cesty, byl Archiv a muzeum pomořské AK. Jedná se o nestátní organizaci shromažďující osobní sbírky a další materiály související s odbojem během druhé světové války. Zde jsem se zajímal především o úděl sledovaných osob v protinacistickém odboji.

Pracovní cestu hodnotím velice pozitivně. Podařilo se mi shromáždit velké množství archivních materiálů, na jejichž základě budu moci o dané problematice publikovat odborné texty. Především pak komparace s archivními prameny, mimo jiné uloženými v NA, může přinést zajímavý pohled na tzv. zakladatelské období komunistické režimu nejen v Československu, ale též v Polsku (odboj, justiční aparát, vězeňství, bezpečnost). Studium v uvedených archivech si rovněž rozšiřuji znalosti o fungování polského archivního systému (zpřístupňování archiválií, odtajňování, ochrana osobních údajů, způsoby pořádání, historie fondů a jejich podoba apod.). S činností a fondy Státního archivu v Bydhošti jsem byl seznámen panem ředitelem Eugeniuszem Borodijem. Zajímavé bylo rovněž nahlédnutí do činnosti Archivu a muzea pomořské AK, které uchovává asi 40 bm. aktového materiálů, 4 500 fotografií, 121 mikrofilmů a více než 5 000 knih. Za přínosné považuji rovněž navazování kontaktů s polskými kolegy, které by mohly přinést další spolupráci.